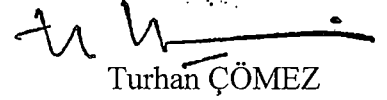

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince, Dışişleri Bakanı Sayın Hakan Fidan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 10.07.2026

Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

Avrupa Parlamentosu, 8 Temmuz 2026 tarihinde kabul ettiği kararda, 20 Temmuz 1974 Barış Harekâtı'nı "işgal" olarak nitelendirmiş; Türk Silahlı Kuvvetleri hakkında savaş suçu ve cinsel şiddet iddialarına yer vermiş, Türkiye'yi uluslararası hukuk açısından suçlayıcı ifadeler kullanmış ve tek taraflı Rum tezlerini esas alan değerlendirmelerde bulunmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ise 9 Temmuz 2026 tarihli ve 129 sayılı açıklamasıyla söz konusu kararı "yok hükmünde" olarak nitelendirmiş; kararın kahraman Türk Silahlı Kuvvetleri'ne yönelik asılsız iddialar içerdiğini, Avrupa Birliği kurumlarının Kıbrıs konusunda tarihi gerçeklerden ve tarafsızlıktan uzaklaştığını ifade etmiştir.

Ancak kamuoyunda cevap bekleyen önemli sorular bulunmaktadır.

Türkiye, Avrupa Birliği ile uzun yıllardır diplomatik temaslarını sürdürmekte; Avrupa Parlamentosu üyeleriyle, siyasi gruplarla ve ilgili komitelerle çeşitli düzeylerde temaslar gerçekleştirmektedir. Buna rağmen Türkiye'nin temel tezlerini doğrudan hedef alan, uluslararası kamuoyunda Türkiye aleyhine kullanılabilecek ve tarihî gerçeklerle bağdaşmadığı ifade edilen böyle bir kararın Avrupa Parlamentosu'nda kabul edilmiş olması, yürütülen diplomatik faaliyetlerin etkinliği konusunda soru işaretleri doğurmaktadır.

Öte yandan Avrupa Parlamentosu kararları hukuken bağlayıcı olmasa da, Avrupa Birliği kurumlarının gelecekteki siyasi tutumlarını, raporlarını, dış politika belgelerini, Avrupa Konseyi ve bazı uluslararası platformlardaki söylemleri etkileyebilmekte; uluslararası kamuoyu nezdinde Türkiye aleyhine referans metni olarak kullanılabilir.

Bu nedenle söz konusu kararın kabul edilme süreci, Türkiye'nin önleyici diplomatik girişimleri ile bundan sonraki süreçte izlenecek stratejinin açıklığa kavuşturulması kamu yararı açısından önem taşımaktadır.

Bu bağlamda aşağıdaki sorularımın cevaplandırılması önem arz etmektedir.

SORULAR

1. Avrupa Parlamentosu'nda kabul edilen söz konusu karar taslağından Dışişleri Bakanlığı ne zaman haberdar olmuştur?
2. Kararın kabul edilmesini önlemek amacıyla Avrupa Parlamentosu nezdinde hangi diplomatik girişimler yapılmıştır?

46632

3. Kararın görüşülmesinden önce Avrupa Parlamentosu'ndaki siyasi grup başkanları, raportörler, komite üyeleri veya Parlamento yönetimiyle kaç resmi görüşme gerçekleştirilmiştir?
4. Türkiye'nin Avrupa Birliği Daimi Temsilciliği ve ilgili büyükelçilikler bu kararın engellenmesi amacıyla hangi faaliyetleri yürütmüştür?
5. Avrupa Parlamentosu üyelerine Türkiye'nin tezlerini anlatan yazılı bilgi notları, hukuki değerlendirmeler veya tarihî belgeler ulaştırılmış mıdır?
6. Avrupa Parlamentosu üyeleri arasında Türkiye lehine değişiklik önermeleri verilmesi yönünde herhangi bir girişimde bulunulmuş mudur?
7. Avrupa Parlamentosu'nda bu karara karşı oy kullanan veya çekimser kalan milletvekilleri hangi siyasi gruplara mensuptur?
8. Kararın kabul edilmesinin önlenememesinin temel sebepleri Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?
9. Dışişleri Bakanlığı bu sonucu, Avrupa Birliği nezdindeki diplomatik faaliyetler açısından bir başarısızlık olarak değerlendirmekte midir?
10. Avrupa Parlamentosu kararında yer alan iddiaların uluslararası hukuk bakımından yanlış olduğu yönünde Avrupa Birliği kurumlarına ayrıca kapsamlı hukuki cevap verilmesi planlanmakta mıdır?
11. Bu kararın Avrupa Birliği'nin ilerleme raporlarına, dış politika belgelerine veya diğer resmi metinlerine yansıma ihtimali konusunda Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?
12. Avrupa Parlamentosu kararının Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi, Birleşmiş Milletler veya diğer uluslararası kuruluşlarda Türkiye aleyhine emsal gösterilmesi ihtimaline karşı hangi tedbirler alınmaktadır?
13. Avrupa Parlamentosu'nun önümüzdeki dönemde Kıbrıs konusunda benzer içerikli yeni kararlar alabileceğine ilişkin Bakanlığınızın bir öngörüsü bulunmakta mıdır?
14. Böyle bir ihtimale karşı Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanmış özel bir diplomatik eylem planı mevcut mudur?
15. Avrupa Parlamentosu bünyesinde Türkiye ve KKTC tezlerini düzenli biçimde anlatacak kurumsal bir lobi ve kamu diplomasisi mekanizması oluşturulması yönünde çalışma yapılmakta mıdır?
16. Avrupa Birliği ülkelerinde faaliyet gösteren düşünce kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları nezdinde Kıbrıs meselesine ilişkin Türkiye'nin tezlerinin anlatılması amacıyla hangi kamu diplomasisi faaliyetleri yürütülmektedir?
17. 1963–1974 döneminde Kıbrıs Türklerine yönelik saldırılar, katliamlar ve zorla yerinden edilmeleri konu alan arşiv belgelerinin uluslararası kamuoyuna sunulması amacıyla yeni bir çalışma başlatılacak mıdır?
18. Avrupa Parlamentosu'nun söz konusu kararı sonrasında Avrupa Birliği kurumları nezdinde resmî protesto girişiminde bulunulmuş mudur? Bulunulduysa içeriği nedir?
19. Avrupa Parlamentosu kararında yer alan iddiaların düzeltilmesi veya kararın geri çekilmesi amacıyla herhangi bir diplomatik süreç başlatılmış mıdır?
20. Bakanlığınız, Türkiye'nin ve KKTC'nin tezlerinin uluslararası alanda daha etkili savunulabilmesi amacıyla Avrupa Parlamentosu başta olmak üzere uluslararası parlamenter platformlarda yeni bir diplomasi ve iletişim stratejisi geliştirmeyi planlamakta mıdır?